LINGO
języki nieobce

NORWESKI

Mów śmiało!
w podróży
w pracy
z przyjaciółmi

Rozmówki
z wymową
i słowniczkiem

wydawnictwo LINGO

Izabela Krepsztul

NORWESKI

Rozmówki z wymową i słowniczkiem

Mów śmiało!

Konsultacja językowa:
Sissel H. Eriksen

LINGO
języki nieobce

Redaktor serii: Anna Laskowska

Korekta: Marek Kowalik

Projekt okładki serii: Klara Perepłyś-Pająk

Projekt makiety: Studio 27, biuro@studio27.pl

Zdjęcie na okładce: © Nikolai Sorokin / Fotolia.com

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp.j., Warszawa 2016

www.jezykinieobce.pl

ISBN: 978-83-7892-366-4

ISBN wydania elektronicznego: 978-83-7892-482-1

Skład i łamanie: Klara Perepłyś-Pająk

Spis treści

Wstęp 4

Wymowa 6

1. **Najważniejsze zwroty** 8

2. **Podróż i zwiedzanie** 17

3. **Zakwaterowanie** 38

4. **Jedzenie** 48

5. **Rozrywka i sport** 63

6. **Praca i biznes** 77

7. **Relacje międzyludzkie** 88

8. **Zakupy i usługi** 98

9. **Bank i pieniądze** 113

10. **Poczta i telefon** 121

11. **Komputer i internet** 129

12. **Nagłe wypadki** 138

13. **Tablice** 150

14. **Zarys gramatyki** 174

15. **Słowniczek polsko-norweski** 188

Mów śmiało!

Publikacja Wydawnictwa Lingo z serii „Mów śmiało!" ułatwi Ci porozumiewanie się w języku norweskim w każdych okolicznościach. To praktyczne rozmówki z wymową w wygodnym dla użytkownika zapisie fonetycznym, dzięki którym bez trudu dogadasz się z rodowitymi Norwegami.

Każdy z dwunastu rozdziałów rozmówek dzieli się na trzy części.

- **Mów śmiało** – zawiera to, co najważniejsze w rozmówkach, czyli wybór najpotrzebniejszych zwrotów. Ułożone są one w porządku rzeczowym – wystarczy znaleźć ten, który pasuje do Twojej sytuacji i już wiesz, co powiedzieć.
- **Porozmawiaj** – to krótkie, z życia wzięte dialogi, ilustrujące przykładowe użycie zwrotów i wyrażeń zawartych w części „Mów śmiało". Tak mówią współcześni Norwegowie, bez obaw możesz po nich powtarzać.
- **Słówka** – to starannie wybrane, najczęściej używane i najważniejsze dla danego tematu słownictwo.

W **Tablicach** znajdziesz zestawienie najczęściej poszukiwanych słów i informacji. Dzięki nim szybko powiesz, jakiego koloru ubrania szukasz, podasz datę swojego przyjazdu, lub zrozumiesz napis informacyjny na wywieszce. **Zarys gramatyki** to z kolei błyskawiczna ściąga, potrzebna zwłaszcza gdy chcesz samodzielnie konstruować wypowiedzi w oparciu o materiał zgromadzony w rozmówkach. A do czego może się przydać zamieszczony na końcu **Słowniczek**, nie musimy chyba wyjaśniać.

Z życzeniami samych miłych konwersacji

zespół autorów i redaktorów Lingo
wraz z zaprzyjaźnionymi Norweżkami i Norwegami

Wymowa

Sytuacja językowa w Norwegii nie jest prosta. Ze względów historyczno-kulturowych istnieją obecnie dwie normy języka pisanego: ***bokmål*** i ***nynorsk*** oraz wiele odmian dialektów; niektórzy wymieniają ich nawet 400. Ma to swoją zaletę: Norwegowie są tolerancyjni, jeśli chodzi o rozumienie wymowy, nawet obcokrajowca. Należy jednak przestrzegać jakości oraz długości samogłosek, gdyż mogą mieć wpływ na znaczenie wyrazów. Nie możemy pomylić ***du*** i ***do***, czyli „ty" i „ubikacja", albo ***tak*** i ***takk***, czyli „dach" i „dziękuję"!

Samogłoski – w wersji krótkiej i długiej:

a – wymowa podobna do polskiej, ***katt*** *katt* (kot) albo ***fat*** *fa:t* (półmisek), z nieco większym otwarciem ust

e – ***legge*** *legge* (kłaść), ***lege*** *le:ge* (lekarz)

i – ***inne*** *inne* (wewnątrz), ***mine*** *mi:ne* (moje)

o – wymowa zwykle jak polskie **u** – ***skole*** *skule* (szkoła), ***rose*** *ruse* (róża), ale czasem jak **o** – ***voksen*** *woksn* (dorosły)

u – wymawiamy zwykle jak niemieckie **u umlaut** (ü), z wyciągnięciem ust jak do gwizdu: ***skulle*** *skülle* (powinienem), ***hus*** *hü:s* (dom); bardzo rzadko jak **u**: ***sukker*** *sukker* (cukier)

y – wymowa intensywniejsza niż po polsku, z wyciągnięciem i zaokrągleniem warg: ***fylle*** *fylle* (napełniać), ***by*** *by:* (miasto)

Samogłoski różniące się wyglądem od polskich to:

æ – rozszerzone i połączone **a** z **e**, jak w angielskim słowie ***cat*** *cæt*: ***færre*** *færre* (mniej), ***fæl*** *fæl* (zły, brzydki)

ø – samogłoska pośrednia między **e** i **o**, możliwa do wymówienia przy ułożeniu warg jak oddychająca ryba: ***øst*** *øst* (wschód), ***øve*** *ø:ve* (ćwiczyć)
å – wymawiane jak polskie **o**: ***åtte*** *otte* (osiem), ***ål*** *ol* (węgorz)

Spółgłoski:
Wymowa przypomina polską, z wyjątkiem pewnych złożeń:
ge, gy, gi – w takich przypadkach **g** wymawia się jak **j**: ***geit*** *jait* (koza), ***begynne*** *bejinne* (zaczynać), ***gift*** *gift* (żonaty/zamężna)
kj, ki, ky, tj – wymówienie spółgłoski odpowiadającej tym zestawieniom jest trudne. Przy jej artykulacji środkowa część języka dotyka podniebienia, a czubek – dolnych zębów i powstaje dźwięk pośredni między **ś** a **chi**. Dla uproszczenia oznaczamy ją w transkrypcji jako *si*, wymawiane jak w słowie „sień”: ***kjenne*** *sienne* (znać), ***kino*** *sino* (kino), ***kysse*** *sisse* (całować), ***tjue*** *siue* (dwadzieścia)
skj, sj, sk, rs – wymawiamy jak **sz**: ***skjære*** *sziare* (kroić), ***sjal*** *szial* (szal), ***ski*** *szi* (narty), ***norsk*** *noszk* (norweski)
Nie wymawiamy ***g*** i ***h*** w następujących kombinacjach:
gj – ***gjerne*** *jarne* (chętnie)
hj – ***hjelpe*** *jelpe* (pomagać)
hv – ***hvor*** *wur* (gdzie)

W przypadkach, gdy akcent wpływa na znaczenie danego wyrazu, będzie podawany przed sylabą, na która pada, n.p.: ***kaffe*** *'kaffe* (kawa), ***kafe*** *ka'fe* (kawiarnia)

1. Najważniejsze zwroty
De viktigste frasene *di wiktigste frasene*

W Norwegii bardzo się ceni uprzejmość. Witamy się z uśmiechem i staramy się, by w kontaktach międzyludzkich panowała przyjemna atmosfera. Nie ma dużego dystansu między ludźmi, panującą formą zwracania się do siebie jest forma „ty".

1.1. Mów śmiało

Pozdrowienia i zwroty grzecznościowe
Hilsener og høflighetsfraser *hilsner o høflihetsfraser*

Dzień dobry	***God dag*** *gu dag*
Dzień dobry (rano)	***God morgen*** *gu morn*
Cześć (mniej nieformalne niż w polskim)	***Hei*** *haj*
Dobry wieczór	***God kveld*** *gu kvel*
Dobranoc	***God natt*** *gunatt*
Do widzenia (nieco formalne)	***På gjensyn*** *po jensyn*
Do zobaczenia	***Vi ses*** *wi se:s*
Do zobaczenia jutro	***Vi ses i morgen*** *wi se:s i morn*
Do zobaczenia wkrótce	***Vi ses snart*** *wi se:s snart*
Na razie	***Ha det*** *hade*
Szczęśliwej podróży	***God tur*** *gu tür*

Dziękuję	***Takk/Takk skal du ha*** *takk/takk ska du ha*
Dziękuję bardzo	***Tusen takk/Mange takk*** *tüsn takk/mange takk*
Przepraszam	***Unnskyld*** *ünnszyl*
Słucham?	***Ja?/Unnskyld?*** *ja/ünnszyl*

Informowanie i wyrażanie opinii

Informasjon og meningsuttrykk *informaszun o meningsütrykk*

Nazywam się…	***Jeg heter…*** *jaj he:ter*
Jestem cudzoziemcem/ cudzoziemką.	***Jeg er utlending*** *jaj ar ütlenning*
Jestem z Polski.	***Jeg kommer fra Polen.*** *jaj kommer fra puln*
Niestety, nie mówię po norwesku.	***Dessverre, jeg snakker ikke norsk.*** *dessvarre, jaj snakker ikke noszk*
Czy mówisz po angielsku/ niemiecku/francusku?	***Snakker du engelsk/tysk/ fransk?*** *snakker dü engelsk/tysk/fransk*
Nie, niestety.	***Nei, dessverre.*** *nai, dessvarre*
Nic nie szkodzi!	***Det gjør ikke noe!*** *de jør ikke nue*
Bardzo mi miło.	***Bare hyggelig.*** *bare hyggeli*

Proszę mówić wolniej.	***Kan du snakke langsommere?*** *kan dü snakke langsommere*
Nie rozumiem.	***Jeg forstår ikke.*** *jaj fosztor ikke*
Nie wiem.	***Jeg vet ikke.*** *jaj wiet ikke*
Tak	***Ja*** *ja*
Nie	***Nei*** *naj*
Dziękuję za informację.	***Takk for informasjonen.*** *takk for informaszunen*
Dziękuję za pomoc.	***Takk for hjelpen.*** *takk for jelpen*
Bardzo chętnie	***Veldig gjerne.*** *veldi jarne*
Zgubiłem/łam się.	***Jeg har gått meg bort.*** *jaj har gott maj burt*
Szukam…	***Jeg leter etter…*** *jaj le:ter etter*
To pilne.	***Det haster.*** *de haster*
Przykro mi…	***Jeg beklager…*** *jaj beklager*
Przepraszam za spóźnienie.	***Unnskyld at jeg kommer for sent.*** *ünnszyl at jaj kommer foszent*

■ **Podstawowe pytania** Spørsmål *spøszmol*

Jak się nazywasz?	***Hva heter du?*** *wa he:ter dü*
Skąd jesteś?	***Hvor er du fra?*** *wur ar dü fra*

Jak się masz?	***Hvordan har du det?*** *wurdan har dü de*
Jak leci?	***Hvordan går det?*** *wurdan gor de*
Jak dojdę do…?	***Hvordan kommer jeg til…?*** *wurdan kommer jaj til*
Dlaczego nie?	***Hvorfor ikke?*** *wuffor ikke*
Która godzina?	***Hva er klokka?*** *wa ar klokka*
O której godzinie…?	***Når?*** *nor*
Czy mógłbyś powtórzyć?	***Kan du gjenta?*** *kan dü jenta*
Gdzie jest…?	***Hvor er…?*** *wur ar*
Dokąd jedziesz?	***Hvor drar du?*** *wur drar dü*
Kto to jest?	***Hvem er det?*** *wem ar de*
Co robisz (zawodowo)?	***Hva driver du med?*** *wa driver dü me*
Komu?/Kogo?	***Hvem?*** *wem*
Jak?	***Hvordan?*** *wurdan*
Który, która, które?	***Hvilken, hvilket, hvilke?*** *wilken, wilket, wilke*
Jak daleko?	***Hvor langt?*** *wur langt*
Jak często?	***Hvor ofte?*** *wur ofte*
Jak długo mam czekać?	***Hvor lenge skal jeg vente?*** *wur lenge skal jaj wente*

Ile to kosztuje?	***Hvor mye koster det?/Hva koster det?*** *wur mije koster de/wa koster de*

■ **Prośba** Bønn *bønn*

Proszę (podając coś)	***Værsågod*** *waszegu*
Czy mogę o coś poprosić/spytać?	***Kan jeg spørre deg om noe?*** *kan jaj spørre daj om nue*
Proszę mi pokazać (drogę do…)	***Kunne du vise meg (veien til...)*** *künne dü wise maj (vajen til)*
Możesz mi pomóc?	***Kan du hjelpe meg?*** *kan dü jelpe maj*
Proszę mi przynieść…	***Kan du hente meg…*** *kan dü hente maj*
Proszę tego nie robić!	***Ikke gjør det, er du snill!*** *ikke jør de, ar dü snill*
Czy mógłbyś/mogłabyś mi powiedzieć...?	***Kunne du si meg...?*** *künne dü si maj*
Chciałbym/chciałabym do toalety.	***Jeg vil på toalettet.*** *jaj wil po tualette*

■ **Zaprzeczenie, odmowa** Benektelse *benektelse*

Nie	***Nei*** *nai*
To niemożliwe.	***Det er umulig.*** *de ar ümüli*

Jesteś w błędzie.	***Du tar feil*** *dü tar fail*
Nie trzeba.	***Det er ikke nødvendig.*** *de ar ikke nødvendi*
Niestety, ale muszę odmówić.	***Dessverre, men jeg må si nei.*** *desswarre, men jaj mo si naj*
Proszę zostawić mnie w spokoju!	***La meg være!*** *la maj ware*
Wypraszam sobie coś takiego!	***Det finner jeg meg ikke i!*** *de finner jaj maj ikke i*

■ Zadowolenie i uznanie Fornøyelse *fornøyelse*

Bardzo mi przyjemnie.	***Det var hyggelig.*** *de war hyggeli*
Jestem bardzo zadowolony/a.	***Jeg er veldig fornøyd.*** *jaj ar veldi fornøyd*
To wspaniałe!	***Flott!/Fantastisk!*** *flott/fantastisk*
To bardzo uprzejme z twojej strony.	***Det er veldig snilt av deg.*** *de ar veldi snilt av daj*

■ Określenia Uttrykk *ütrykk*

blisko/daleko	***nært/langt borte*** *nart/langt burte*
ciekawy/nudny	***interessant/kjedelig*** *interessant/siedeli*

ciężki/lekki	***tung/lett*** *tung/lett*
często/rzadko	***ofte/sjelden*** *ofte/szieldn*
dobry/zły	***god/vond*** *gu/wunn*
drogi/tani	***dyr/billig*** *dyr/billi*
duży/mały	***stor/liten*** *stur/litn*
gorący/zimny	***varm/kald*** *warm/kal*
gruby/chudy	***tykk/tynn*** *tykk/tynn*
jasny/ciemny	***lys/mørk*** *lys/mørk*
lepszy/gorszy	***bedre/verre*** *bedre/varre*
ładny/brzydki	***pen/stygg*** *pe:n/stygg*
łatwy/trudny	***lett/vanskelig*** *lett/wanskeli*
na górze/na dole	***oppe/nede*** *oppe/nede*
następny/ostatni	***neste/siste*** *neste/siste*
na lewo/na prawo	***til venstre/til høyre*** *til wenstre/til høyre*
miękki/twardy	***myk/hard*** *myk/hard*
otwarty/zamknięty	***åpen/stengt*** *open/stengt*
pełny/pusty	***full/tom*** *füll/tum*
prawdziwy/fałszywy	***ekte/falsk*** *ekte/falsk*
silny/słaby	***sterk/svak*** *stark/swak*
stary/młody	***gammel/ung*** *gammel/ung*
stary/nowy	***gammel/ny*** *gammel/ny*

szybki/wolny	***snar/langsom*** *snar/langsom*
tutaj/tam	***her/der*** *har/dar*
wcześnie/późno	***tidlig/sent*** *tidli/sent*
wolny/zajęty	***fri/opptatt*** *fri/optatt*
wysoki/niski	***høy/kort*** *høy/kort*

■ Wyrażenia potoczne Muntlige uttrykk *müntlije ütrykk*

Ani trochę	***Ikke i det hele tatt*** *ikke i de hele tatt*
Bzdury!	***Tull!*** *tüll*
Coś w tym stylu	***Noe i den retning*** *nue i den retning*
forsa	***penger*** *penger*
gliny	***purk*** *pürk*
Cholera!	***Pokker!*** *pokker*
Nie żartuj/Daj spokój	***Nå må du gi deg!*** *no mo dü ji daj*
Świetnie!	***Flott/Supert!*** *flott/süpert*
Niech cię licho!	***Pokker ta deg!*** *pokker ta daj*
fura, bryka	***kjerra*** *śierra*
Głupek!	***Tosk!*** *tosk*
Idiota!	***Idioten!*** *idiuten*

impreza, balanga	***(en) fest/(et) party*** *fest/party*
imprezować	***(å) feste*** *feste*
Mam to w nosie.	***Jeg blåser i det.*** *jaj bloser i de*
mieć kaca	***(å) ha bakrus*** *ha bakrüs*
Spadaj!	***Forsvinn!*** *foszfinn*
upić się	***(å) bli full*** *bli füll*
Uspokój się/Wyluzuj	***Ta det med ro*** *tade me ru*
Zamknij się!	***Hold kjeft!*** *hol sieft*
zrobić głupotę	***(å) gjøre noe dumt*** *jøre nue dumt*

2. Podróż i zwiedzanie
Reise og sightseeing *raise o saitsiing*

Norwegia ma trudne warunki komunikacyjne. Linia kolejowa na północy dochodzi tylko do Bodø i nie jest zbyt rozbudowana, drogi bywają wąskie i kręte. Na zachodzie Norwegii nierzadko częścią drogi jest połączenie promowe. W czasie podróży norweskie kilometry często wydają się dłuższe od europejskich!
Jednak zdecydowanie warto wynająć latem norweską ***hytte*** (domek rekreacyjny) nad fiordem, przeżyć białe noce, zaś w zimie pobiegać na nartach, a po szybkim zapadnięciu ciemności – przy niezbędnej dawce szczęścia – obejrzeć ***nordlyset***, czyli zorzę polarną!

2.1 Mów śmiało

■ Samolotem Med fly *me fly*

Jadę na lotnisko.	***Jeg skal til flyplassen.*** *jaj skal til flyplassen*
Gdzie tutaj jest informacja?	***Hvor er informasjonen her?*** *wur ar informaszunen har*
Proszę bilet „otwarty”.	***Jeg vil ha en „åpen” billett.*** *jaj vil ha en open billett*
Lot jest odwołany.	***Avgangen er innstilt.*** *awgangen ar innstilt*
Kiedy mam się zgłosić do odprawy?	***Når må jeg sjekke inn?*** *nor mo jaj sziekke inn*

Proszę otworzyć walizkę.	***Kan du åpne kofferten?*** *kan dü opne kuffertn*
Proszę wyjąć wszystkie urządzenia elektroniczne.	***Ta ut alt elektronisk utstyr, takk.*** *ta üt alt elektronisk ütstyr, takk*
Mam tylko bagaż podręczny.	***Jeg har bare håndbagasje.*** *jaj har bare hondbagaszie*
Ile bagażu mogę ze sobą zabrać?	***Hvor mye bagasje kan jeg ta med?*** *wur mye bagaszie kan jaj ta me*
Samolot właśnie startuje/ląduje.	***Flyet letter/lander akkurat nå.*** *flyje letter/lanner akkürat no*
Kiedy odlatuje samolot do...?	***Når går flyet til...?*** *nor gor flyje til*
Jak długo trwa lot?	***Hvor lang er flytiden?*** *wur lang ar flytiden*
Samolot startuje/ląduje o...	***Flyet letter/lander klokka...*** *flyje letter/lanner klokka*
Kapitan i załoga witają państwa na pokładzie.	***Kapteinen og besetningen ønsker dere velkommen om bord.*** *kaptainen og besetningen ønsker dere welkommen ombur*
Lecimy na wysokości… z prędkością…	***Vi befinner oss på ... meter og vi flyr med en hastighet på ...*** *wi befinner oss po ... meter og wi flyr me en hastihet po*

Jestem na pokładzie samolotu.	***Jeg er ombord.*** *jaj ar ombur*
Już wylądowaliśmy.	***Vi har landet.*** *wi har lannet*
Proszę zapiąć pasy.	***Fest setebeltet, er du snill.*** *fest setebelte, ar dü snill*
Lecę do Bergen w przyszłym tygodniu.	***Jeg tar fly til Bergen neste uke.*** *jaj tar fly til bergen neste üke*
Cierpię na chorobę lotniczą.	***Jeg blir flysyk.*** *jaj blir flysyk*
Miałeś/aś przyjemną podróż?	***Har du hatt en fin reise?*** *har dü hatt en fi:n raise*
To był krótki lot.	***Det var en kort strekning.*** *de war en kort strekning*
Miałem męczącą podróż.	***Det var en slitsom reise.*** *de war en slitsom raise*
Gdzie jest wyjście z terminalu?	***Hvor er utgangen fra terminalen?*** *wur ar ütgangen fra terminalen*

Pociągiem Med tog *me tog*

Gdzie jest rozkład jazdy?	***Hvor er togtabellen?*** *wur ar togtabellen*
Gdzie jest kasa biletowa?	***Hvor er kassen?*** *wur ar kassen*
Bilet kupuje się w automacie.	***Man kjøper billetter i automaten.*** *man kjøper billetter i automaten*

Poproszę o bilet do Trondheim.	***En billett til Trondheim, takk.*** *en bilett til trondhaim, takk*
Ile kosztuje bilet na ekspres do Oslo?	***Hvor mye koster en billett med ekspresstoget til Oslo?*** *wur mye koster en billett me eksprestoge til uslu*
Dokąd jedziesz?	***Hvor skal du?*** *wur skal dü*
O której godzinie odjeżdża pociąg do...?	***Når går toget til...?*** *nor gor toge til*
Czy to bezpośrednie połączenie?	***Går toget direkte?*** *gor toge direkte*
Gdzie mam się przesiąść?	***Hvor må jeg bytte toget?*** *wur mo jaj bytte toge*
Ile się jedzie do...?	***Hvor lang tid tar toget til...?*** *wur lang tid tar toge til*
Gdzie jest przechowalnia bagażu?	***Hvor er bagasjeoppbevaringen?*** *wur ar bagaszieoppbewaringen*
Gdzie jest poczekalnia?	***Hvor er venterommet?*** *wur ar wenterumme*
Ile jest czasu do odjazdu?	***Hvor lenge er det til avgangen?*** *wur lenge ar de til awgangen*
Pociąg do Bergen jest opóźniony o…	***Toget til Bergen er … forsinket.*** *toge til bergen ar … foszinket*
Co to za stacja?	***Hvilken stasjon er det?*** *wilken staszun ar de*

Chciałbym miejsce przy oknie.	***Jeg vil gjerne sitte ved vinduet.*** *jaj wil jarne sitte ve windüe*
Czy to miejsce jest wolne?	***Er det ledig her?*** *ar de ledi har*
Proszę o bilety do kontroli!	***Billetter, takk!*** *biletter, takk*
Wysiadamy na najbliższej stacji.	***Vi går av på neste stasjon.*** *wi gor aw po neste staszun*
Dziękuję za miłe towarzystwo.	***Takk for laget!*** *takk for lage*

■ Samochodem i promem Med bil og ferge *me bil o farje*

Gdzie tu jest stacja benzynowa?	***Hvor fins det en bensinstasjon?*** *wur fins de en bensinstaszun*
Która droga prowadzi do...?	***Hvilken vei fører til...?*** *wilken vai fører til*
Jak dojadę do…?	***Hvordan kommer jeg til…?*** *wurdan kommer jaj til*
Proszę jechać prosto, a potem skręcić w prawo/lewo.	***Kjør rett fram, og så ta til høyre/venstre.*** *siør rett fram, o so ta til høyre/venstre*
Chcę wynająć samochód na trzy dni.	***Jeg vil leie en bil for tre dager.*** *jaj wil laie en bil for tre dager*
O której odpływa następny prom?	***Når går neste ferge?*** *nor gor neste farje*